

Ritva Elomaa ps

Kirjallinen kysymys Yleisradion musiikkiohjelmatarjonnan monipuolisuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Yleisradio on merkittävässä roolissa suomalaisen musiikin monimuotoisuuden säilyttäjänä ja kotimaisen musiikkiperinteen vaalijana. Ylen toiminnan rahoitus asettaa sen eri asemaan kaupallisten kilpailijoidensa kanssa. Sen tulee toimia julkisesti lausuttujen periaatteidensa mukaisesti. Yleisradio Oy:n yhtiöjärjestyksen julkisen palvelun ohjelmatoiminnan tulee muun muassa tuottaa, luoda, kehittää ja säilyttää kotimaista kulttuuria, taidetta ja virikkeellistä viihdettä. Kulttuuritarjonnan monipuolisuutta tulee kehittää niin radiossa kuin televisiossakin.

Tällä hetkellä Suomessa on musiikkialaa hallitsevat suuret monikansalliset levy-yhtiöt, jotka investoivat artistiensa suosion kasvattamiseen nostamalla heitä valokeilaan suurten resurssien siivittämänä. Muusikoista kuitenkin vain murto-osa saa taakseen suurten levy-yhtiöiden tuen. Tämä hankaloittaa entisestään muiden muusikoiden ja kotimaisten levy-yhtiöiden asemaa kovassa kilpailussa näkyvyydestä ja kuuluvuudesta. Suomalaisen musiikkikulttuurin monipuolisuuden kannalta on valitettavaa, että todella moni artisti ei saavuta kunnolla potentiaalista kuulijakuntaa. Uusien toimijoiden lisäksi kilpailutilanne on haastava monille aiemmin suosituille artisteille, jotka ovat pudonneet soittolistoilta.

Tänä päivänä, kun fyysisten äänitteiden myynti on romahtanut, radiosoitto on entistä merkittävämpi tulonlähde musiikintekijöille. Ennen Yle esitteli radiokanavillaan myös vähemmän pinnalla olevien artistien tuoreita tuotantoja. Uuden julkaisun yhteydessä artisteja kutsuttiin haastatteluihin maakuntaradioiden suoriin lähetyksiin. Ne ajat ovat ohi ja pelin henki on muuttunut. Sosiaalisessa mediassa vähemmän näkyvillä olevat musiikkialan toimijat ovat vaikeuksissa. Yle järjesti 1990-luvun alussa televisioidun pitkäkestoisin konsertin, jossa esiintyi ympäri Suomen artisteja, jotka eivät olleet sillä hetkellä kaikista näkyvimpiä. Tällä tavoin Yle pyrki käytännön toimin edistämään kotimaisen musiikin monipuolisuutta. Vastaavaa ei ole sittemmin nähty, ja ohjelmatarjonta keskittyy vahvasti suosituimpien artistien ympärille.

Medianäkyvyys on musiikkialalla menestymisen kannalta kaikki kaikessa. Suuret levy-yhtiöt omaavat valtavat markkinointiresurssit ja mittavat verkostot. Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa pieni joukko artisteja on esillä pitkälti joka mediassa. Näkyvyyden kautta syntynyt suosio vaikuttaa suoraan myös keikkakysyntään ja palkkioiden suuruuteen. Pitkällä tähtäimellä tämä johtaa musiikkitarjonnan yksipuolisuuteen. Yleisradion tulisi yhtiöjärjestyksen perusteella tarjota näkyvyyttä merkittävästi enemmän myös entuudestaan tuntemattomammille ja median valokei-

Kirjallinen kysymys KK 892/2020 vp

lasta pudonneille artisteille. Tämä on tärkeää suomalaisen musiikkikulttuurin monipuolisuuden ja Ylen usein alleviivaaman yhdenvertaisuuden kannalta.

Yleisradion toimintaan vaikuttaa poliittinen ohjaus. On varmistettava, että Yle toimii yhtiöjärjestyksensä hengen mukaisesti. Yleisradion toiminta lähtee muista kuin kaupallisista periaatteista. Nyt musiikin osalta toiminta muistuttaa vahvasti kaupallisten toimijoiden toimintaa, mikä ei istu Yleisradion virallisiin toimintaperiaatteisiin. Musiikkitarjonnan osalta tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota monipuolisuuteen tarjoamalla näkyvyyttä ja kuuluvuutta nykyistä tasapuolisemmin. Tämä mahdollistaisi entistä useammalle luovan alan toimijalle mahdollisuuden elättää itsensä ja perheensä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo varmistaa, että Yleisradio käyttää rahoitustaan kotimaisen musiikkikulttuurin monipuolisuuden edistämiseen?

Helsingissä 20.11.2020

Ritva Elomaa ps